

Yhteiskun- tasopimus Euroopalle

EUROOPAN AMMATILLISEN YHTEISJÄRJESTÖN

M

e, Euroopan ammattiyhdistysjohtajat, haluamme Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön puitteissa esittää vetoamuksen ja ehdottaa yhteiskuntasopimusta Euroopalle.

Näemme lisääntyvää epätasa-arvoa, köyhyyttä ja syrjäytymistä, jatkuvasti kasvavaa työttömyyttä, erityisesti nuoria koskevaa työn epävarmuutta sekä Eurooppa-hankkeeseen kohdistuvaa pettymystä.

Näemme nationalismin, rasismia ja muukalaisvihan huolestuttavaa lisääntymistä. Tämä matalapalkkakilpailun kärjistämä suuntaus voi johtaa EAY:n aina tukeman Eurooppa-hankkeen hylkäämiseen.

Näemme, että sodanjälkeinen taloudellinen ja yhteiskunnallinen ratkaisu, joka johti Euroopan unionin ja Euroopan sosiaalisen mallin syntyyn, on vaarassa. Tämä ainutlaatuinen yhteiskuntamalli on tuonut merkittäviä hyötyjä kansalaisille ja työntekijöille. Sen avulla olemme päässeet nousemaan kriisistä hyvinvointiin.

Vahvistamme, että sosiaalisilla perusoikeuksilla tulee olla ensisijainen asema taloudellisiin vapauksiin nähden. Tämä on Lissabonin sopimukseen sisältyvän perusoikeuskirjan henki. Sitä tulisi korostaa perussopimukseen liitettävässä sosiaalisen kehityksen pöytäkirjassa.

Uskomme, että rahaliiton tulee tukea Euroopan yhdentymisprosessia, joka perustuu rauhan, demokratian ja solidaarisuuden periaatteisiin sekä taloudelliseen, sosiaaliseen ja alueelliseen yhteenkuuluvuuteen. Näin kansalaisille voidaan taata tulevaisuus globalisoituneessa maailmassa.

Palautamme mieliin, että EU:n julkilausuttu päämäärä on taloudellinen ja yhteiskunnallinen edistys. EU:n 2020-tavoitteiden saavuttaminen vaatii sosiaalisesti vakaita yhteiskuntia, kestävästä talouskasvusta ja reaalityöntekijöiden palveluista.

Uskomme, että pystymme työmarkkinaosapuolten vuoropuhelulla etsimään oikeudenmukaisia ja tehokkaita ratkaisuja unionia kohtaavaan vakavaan kriisiin. Valitettavasti kuitenkin näemme, että työelämän demokratia ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu kohtaavat usein välinpitämättömyyttä, hyökkäyksiä ja sabotointia.

Pyydämme EU:ta painottamaan elin- ja työoloja parantavia toimenpiteitä, laadukkaita työpaikkoja, oikeudenmukaisia palkkoja, tasa-arvoista kohtelua, työmarkkinaosapuolten tehokasta vuoropuhelua, ammattiyhdistys- ja muita ihmisoikeuksia, laadukkaita julkisia palveluja, sosiaaliturvaa – mukaanlukien oikeudenmukainen ja kestävä terveys- ja eläketurva – sekä teollisuuspolitiikkaa, joka suosii oikeudenmukaista siirtymää kohti kestävästä kehitysmallia. Tällaiset toimenpiteet auttaisivat rakentamaan kansalaisten luottamusta yhteiseen tulevaisuuteen.

Hylkäämme kaikki toimenpiteet, jotka johtavat heikennyskilpailuun, liittyi se sitten työntekijöiden oikeuksiin, palkkoihin, työaikaan, sosiaaliturvaan, veroihin tai ympäristöön.

Tuemme koordinoitua talouspolitiikkaa sekä tasapainoisen julkisen talouden tavoitetta, mutta emme hyväksy taloushallintoa, joka romuttaa viime vuosikymmenten yhteiskunnallisia saavutuksia, kahlitsee kestävästä kehityksestä, talouden elpymisestä ja työllisyydestä sekä tuhoaa julkisia palveluja. Tämän vuoksi me vastustamme sopimusta talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta (TSCG).

Olemme myös huolissamme vakaussopimuksen aikaansaamiseksi käytetystä menetelmästä, joka sulki pois Euroopan parlamentin ja kansalaisten merkityksellisen osallistumisen.

Mielestämme on tärkeää, että EU ja sen jäsenvaltiot noudattavat tarkasti eurooppalaisia ja kansainvälisiä normeja, kuten ILO:n yleissopimuksia, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen juridiikkaa sekä tarkistettua Euroopan sosiaalista peruskirjaa, johon Euroopan unionin tulisi liittyä, kuten myös järjestökanteluja koskevaan lisäpöytäkirjaan (1995).

Kaikista näistä syistä vaadimme Euroopalle yhteiskuntasopimusta, jonka sisällöstä olemme valmiit neuvottelemaan ja sopimaan EU:n kolmikantatasolla.

Euroopan ammatillinen yhteisjärjestö katsoo, että seuraavat elementit tulee sisällyttää yhteiskuntasopimukseen:

Työehtosopimusneuvottelut ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu:

Vapaat työehtosopimusneuvottelut ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu ovat Euroopan sosiaalisen mallin olennainen osa. Molemmat tulee taata EU-tasolla ja kansallisesti. Jokaisen jäsenvaltion tulisi ottaa käyttöön asianmukaiset tukitoimenpiteet;

Työmarkkinaosapuolten autonomiaa kansallisella ja Euroopan tasolla sekä heidän rooliaan ja asemaansa tulee kunnioittaa; viranomaisten taholta ei pidä millään tavalla yksipuolisesti puuttua työehtosopimusneuvotteluihin tai voimassa oleviin työehtosopimuksiin; ja työehtosopimusten piiriin kuuluvien työntekijöiden osuus tulee maksimoida;

Työmarkkinaosapuolten tehokas osallistuminen määräytävistä alkaen Euroopan taloushallinnossa ja kansallisissa uudistussuunnitelmissa on olennaista. Pyrkimysten sopeutua muuttuviin olosuhteisiin tulee olla oikeassa suhteessa ihmisten mahdollisuuksiin. Ne eivät saa olla pelkästään työntekijöiden ja heidän perheidensä hartioilla.

Talouden ohjaus kestävästä kasvusta ja työllisyyttä varten:

Kiireellisiä toimenpiteitä valtioiden velkakriisistä selviytymiseksi sekä antamaan EKP:lle viimekätisen lainaajan rooli ja mahdollisuus laskea liikkeelle eurobondeja. Kullekin maalle soveltuvista kasvuohjelmista tulisi keskustella ja sopia sekä niitä pitäisi valvoa työmarkkinaosapuolten kanssa;

Euroopan teollisuus- ja investointipolitiikat talous- ja ympäristöhaasteisiin vastaamiseksi; etusijalle tulisi asettaa investointi kestäviin infrastruktuureihin, tutkimukseen ja kehitykseen, ilmastoteknologiaan ja uusiutuviin luonnonvaroihin. Niitä ei pidä sisällyttää julkisen talouden alijäämän arviointiin;

Säännöt takaamaan säännelty, vakaa ja läpinäkyvä rahoitussektori palvelemaan reaali-taloutta;

Euroopan rakennerahaston varojen parannetusta käytöstä, Euroopan investointipankilta, projektibondeista ja taitavasti toteutetusta finanssitransaktioverosta kerätyt lisävarat tulisi sijoittaa yhteiskunnallisiin ja ympäristöä hyödyttäviin tarkoituksiin;

On lopetettava EU:n painostus liberalisoida julkiset palvelut, jotka ovat kansallisella vastuulla;

Kunnon palkat kaikille, mikä tukee kasvua ja sisäistä kysyntää;

Nuorisotakuu kaikille nuorille Euroopassa takaamaan kunnollinen työpaikka tai aisanmukaisia koulutusmahdollisuuksia neljän kuukauden kuluessa työttömäksi jäämisestä tai koulun päättämisestä;

Toimenpiteitä työpaikkojen laadun parantamiseksi ja epävarmojen työpaikkojen torjumiseksi; toimia osa-aikaisten ja määräaikaisten työsuhteiden sekä vuokratyön väärinkäyttöä vastaan;

Aktiivisen työmarkkinapolitiikan toimia, mukaan lukien tukea ihmisille, joilla on vähän tai ei lainkaan yhteyksiä työmarkkinoihin.

Taloudellinen ja yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus:

Tuloja ja varallisuutta uudelleen jakava ja progressiivinen verotus sekä veroparatiisien, veronkierron, veropetosten, korruption ja pimeän työn lopettaminen;

Määrätietoinen toiminta keinottelua vastaan;

Tehokkaat toimenpiteet varmistamaan sama palkka ja samat oikeudet samanarvoisesta työstä kaikille; työehtosopimuksien ja samapalkkaisuuden tulisi koskea kaikkia työsopimuksen muodosta riippumatta, varsinkin silloin, kun henkilöt työskentelevät samalla työpaikalla;

Toimia sukupuolten välisen palkkakuilun poistamiseksi;

Palkanmuodostuksen on pysyttävä kansallisella tasolla ja sen käsittelyn kansallisten käytäntöjen ja työmarkkinasuhtejärjestelmien mukaisena. Työmarkkinaosapuolten väliset neuvottelut asianmukaisella tasolla ovat paras tapa varmistaa hyvät palkat ja työolosuhteet. Lakisääteistä minimipalkkaa tulisi korottaa tuntuvasti niissä maissa, joissa ammattiliitot katsovat sen tarpeelliseksi. Kaikkien vähimmäispalkkojen tulisi joka tapauksessa olla oikeudenmukaisia palkkoja koskevien Euroopan neuvoston standardien mukaisia.

Yhtiöveropohjan ja yritysverojen vähimmäistasojen yhdenmukaistaminen, mahdollisesti 25 prosentin vähimmäistasolle, mikä on nykyinen keskitaso Euroopassa.

Kutsumme Euroopan työnantajajärjestöt, EU:n toimielimet, kansalliset hallitukset ja muut organisaatiot keskustelemaan tästä EAY:n ehdotuksesta yhteiskuntasopimukseksi Euroopalle.

Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön

Boulevard du Roi Albert II, 5 – B-1210 Bruxelles

Tel: 00 32 2 224 04 11 – E-mail: etuc@etuc.org – www.etuc.org